

hemhal, hemderd oldu. Neslimizin ruhunun doktoru o idi. Bedbaht bir nesil, o'nu hastalarının başucunda, mezarlıkta, meyhanede, mahalle kahvesinde, hâsılı bütün sefaletlerinin yanında bulmuştu.» (14)

Dertlerimizin çok ve çeşitli olmasına rağmen, O, hepsinin reçetesini iki mısra ile yazıyor :

«Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhamı
Asrın idrâkine söyletmeliyiz İslâmı...»

«Bütün ömrü cemiyet dertlerini ve çarelerini düşünmekle geçen Âkif; tevazuuna rağmen, yeter derecede haykırdı, vazifesini yaptı. O'nun, idealini gerçekleştirememesi, kendi hatasından değil, dertlerin vahametindedir.»

Vatanın felaketine ağlamayan gözün kör olmasını isteyecek kadar, vatanını seviyordu :

«Nasıl tahammül eder, hür olan esaretine.
Kör olsun, ağlamayan, ey vatan, felaketine.»

Ve şu kalbden niyazı yapacak kadar da, vatanının dertlerine ortak oluyor, felaketlerden, dertlerden kurtulmasını istiyordu :

«Yâ İlâhî bize tevfikını gönder...»

— Âmin!

Doğru yol hangisidir, millete göster...

— Âmin!

Ruh-u İslâmî şedaid sıkıyor, öldürecek,
Zulmü te'dib ise maksud-u mehîbin, gerçek,
Nâra yansın mı beraber bu kadar mazlûmin,
Bî-günahız çoğumuz... Yakma İlâhî.

— Âmin!

Boğuyor âlem-i İslâmî bir azgın fitne,
Kıt'alar kaynıyarak gitti o girdap içine.
Mahvolan aileler bir sürü ma'sûmundur.
Kalan âvarelerin hali de ma'lumundur.
Nasıl olmaz ki? Tezelzül veriyor arşa enin.
Dinsin artık bu hazin velvele Yârab.

— Âmin!

Müslüman mülkünü her yerde felaket vurdu...
Bir bu toprak kalyor dinimizin sonuyurdu.
Bu da çiğnendi mi, çiğnendi demek şer'i mübin;
Hâk-sâr eyleme Yârab, onu olsun... Âmin!]

Yaşamaya-değer hayatı, kıymet haneleri en dolgun şekilde kateden, son ve en büyük dâvâ kutbu, millî şairimiz, dert ortağımız Mehmet Âkif'i, cemiyetimizin her ferdi hürmetle anmak borcundadır.

BİBLİYOGRAFYA

- 1) Safahat
- 2) Mehmed Âkif, Hayatı, Eserleri. Yetmiş muharririn yazıları (Eşref Edib)
- 3) İslamcı Bir Şairin Romanı (M. Emin Erişirgil)
- 4) Mehmed Âkif ve Cemiyetimiz (Doç. Faruk Kadri Timurtaş)
- 5) Mehmed Âkif (Prof. Dr. Ali Nihad Tarlan) (Doç. Nurettin Topcu)
- 6) Mehmed Âkif (F. Abdullah Tansel)
- 7) Tohum Der. — Safahatın Felsefesi — (Nurettin Topcu)
- 8) Tarih Sohbetleri — Cilt 1-2-3 (Cemal Kutay)
- 9) Tarih Konuşuyor Dergisi — Sayı 36 — (Cemal Kutay).

(14) Mehmet Âkif, Hayatı, Eserleri, İdealleri, (F. Abdullah Tansel).

İslâmî Davranış

İslâm, insan için kurulmuştur. O'nun için konuya, bu ikisini tarifle başlayacağız :

İSLÂM; Hak ve hakikat îmanı, selâmet ve saadet ilmi, cemiyet, hukuk, iktisat ve ahlâk nizamı, san'at düzeni, huzur ve bekâ duygusudur.

İNSAN; Hâlıkın yarattığı, kudret eliyle akıl, ilham ve dil ihsan ettiği, Halife-i arz olan, ahsen-i takvîm (en güzel kıyam) sırrına mazhar ve bütün mevcudat emrine müsahhar bulunan varlık... Âlemlerin Rabbi, kudret eliyle İNSAN'a en güzel vücut ve şekil vermiştir.

İNSAN'ın HAKK ile maddî, manevî irtibatı vardır.

İNSAN, zübde-i âlemdir, nüsha-i kübradır, câmi-i kemâlattır...

İSLÂM'ı ve İNSAN'ı böyle bilmek, «İslâm mefkûresi», bunlara göre tatbik etmek, «İslâm hayatı», bunları yaymak, «İslâm cihadıdır.» Bu kutsî cihadın hedefleri şunlardır :

1 — «OKU!» emriyle başhyan İSLÂM, insanlığı câhillikten kurtarmak ister. Böylece Hak ve Hakikat ilim ve irfanına kavuşturur.

2 — Mazlumun, zalimlerin elinden kurtarmak, âdil bir nizam kurmak ister.

3 — Dünyayı müşrik hâinlerden kurtarmak, kâfir ve münafıkları ve sapıkları yola (sırat-ı müstakîme), hidayete çağırır.

4 — Âsâyiş ve emniyeti temin etmekte ferdi, cem'iyeti yetiştirir. İstikbâlin ikbâlini gözetir; Hakperest, mutî, hizmet ehli ADAM hazırlar.

5 — Hakkı, Hukuku tanımak, tanıtmak, güzel ahlâkı yaşamak ve yaymak, tevhide ermek, salah ve felâha ferdi ve cemiyeti kavuşturmak ister.

Ömer KİRAZOĞLU